

Adres: TÜBİTAK Bilim Çocuk Dergisi
Sorun Söyleyelim Köşesi Akay Cad. No: 6
Bakanlıklar 06420 Ankara
e-posta: cocuk@tubitak.gov.tr

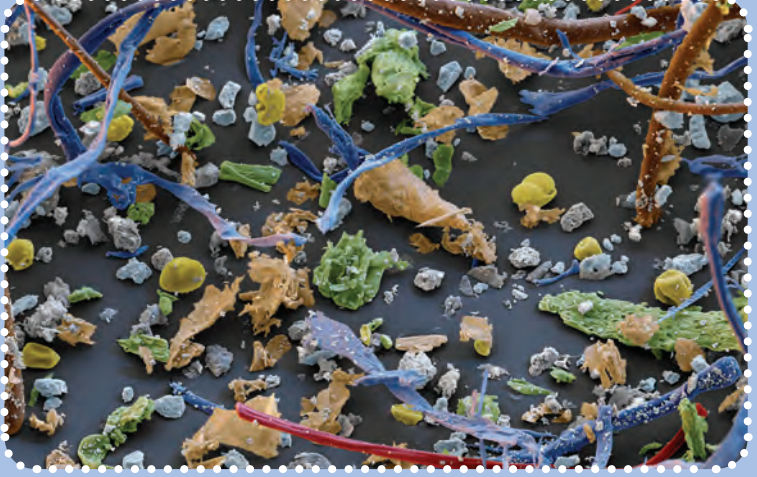
Çevremizdeki tozlar nasıl oluşuyor?

Osman Bayrak

Toz genellikle çok küçük taneciklerden oluşur. Bu taneciklerin bir kısmı çıplak gözle görülemeyecek kadar küçüktür. Çevremizdeki toz, kayaların aşınmasıyla oluşan toprak tanecikleri, toz fırtınalarından, yanardağ püskürmelerinden, bacalardan çıkan dumanlardan kaynaklanan tanecikler ya da çiçektozu, hayvanların deri, kıl ve tüy parçaları gibi birçok farklı maddeden oluşur. Evlerimizdeki toz, bunlara ek olarak saç ve dökülmüş deri parçaları, yiyecek kırıntıları, küçük iplik parçaları da içerir. Bunların dışında tozun içinde bakteriler, mantarlar, toz akarları ve daha başka bazı minik canlılar ve bunların artıkları da olabilir.

Toz nedir, nelerden oluşur?

Ayşe Melek Çetintaş / İMKB Ortaokulu / 5-A / İstanbul

Burada renklendirilmiş bir elektron mikroskobu görüntüsü bulunuyor. Görüntü bir evin oturma odasından alınmış bir toz örneğine aittir. Pamuk iplikleri mavi, bitki artıkları yeşil, hayvan artıkları bej, polenler sarı, mineral tanecikleri gri, saçlar kahverengi ve diğer iplikler de kırmızı olarak renklendirilmiş.

Kediler neden sürtünür?

Zeynep Özdoğan / Adıyaman Türkiye Petrolleri Ortaokulu / 5-I / Adıyaman

Kediler, genellikle sahipleri dışarıdan eve geldiklerinde sahiplerinin bacaklarına sürtünür. Bunun bir sevgi gösterme şekli olduğunu düşünen uzmanlar, kedilerin bu davranışı sahiplerini karşılamak için yapıyor olabileceklerini belirtiyorlar. Kediler başlarını ve gövdelerinin yan kısımlarını sahiplerinin bacaklarına sürterken hem kendi kokularını onlara geçirir hem de onların kokularını alırlar.

Kediler kendilerine ait olan alanları belirlemek için evdeki eşyalara da sürtünür. Sürtünerek kokularını ve kıllarını bırakırlar, o alanın kendilerine ait olduğunu böyle ifade ederler. Kedilerin başlarının çeşitli yerlerinde, kuyruklarında ve patilerinde de koku salgılayan bezler bulunur. Bu bezlerden salgılanan ve sürtündükleri zaman başka nesnelere, insanlara ya da kedilere bulaşan bu koku, diğer kedilere o kediyle ilgili bilgi verir.